

Stvoreni i obrađeni otpad

2022. godina

Tokom 2022. godine u Crnoj Gori, stvoreno je 1 411 673,7 t otpada, od čega 638 630,3 t ili 45,2% u sektorima Prerađivačke industrije, rudarstva i vađenja i ostale industrije. Od ukupne količine stvorenog otpada tokom 2022. godine, stvoreno je 294 466,0 t opasnog otpada ili 20,9%.

Ukupna stvorena količina otpada bilježi pad od 4,5% u odnosu na prethodnu godinu. U sektoru Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo bilježi se rast od 9,1%; sektori Prerađivačke industrije, rudarstva i vađenja i ostale industrije bilježe pad od 6,5%; Građevinarstvo bilježi pad od 12,2%; sektor Uslužnih djelatnosti bilježi rast od 14,8% i domaćinstva rast od 5,1%.

U 2022. godini stvoreno je 335 797,6 t komunalnog otpada ili 3,1% više u odnosu na 2021. godinu. Komunalna preduzeća su sakupila 314 612,4 t što čini 93,7% ukupno sakupljenih količina. Stvoreni komunalni otpad po glavi stanovnika iznosio je 544,1 kg, što je za 3,4% više u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupna količina obrađenog otpada sa izvozom u 2022. godini, iznosila je 1 174 745,7 t, što je 7,1% manje u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupno obrađene količine, 645 715,3 t je deponovano/odloženo ili 55,0%. Reciklirane količine otpada bilježe rast u odnosu na prethodnu godinu od 35,2%.

Ukupna količina obrađenog komunalnog otpada sa izvozom, u 2022. godini iznosila je 313 155,2 t što je 1,9% manje u odnosu na 2021. godinu. Od ukupno obrađene količine, 300 049,8 t ili 95,5% je deponovano/odloženo. Količina prerađenog komunalnog otpada u 2022. godini iznosi 1 028,3 t što je 81,9% manje u odnosu na prethodnu godinu, jer se u skladu sa Priručnikom za primjenu Regulative 2150/2002 o statistici otpada prekrivka više ne uključuje u postupke prerade otpada već u postupke zbrinjavanja, odnosno deponovanja otpada.

Tabela 1. Stvorene i obrađene količine otpada

	2021	2022
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (A)	11 921,1	13 008,7
Prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje i ostale industrije (B, C, D i E)	682 773,0	638 630,3
Građevinarstvo (F)	427 147,6	375 029,9
Uslužne djelatnosti (G - U)	112 468,0	129 126,1
Domaćinstva	243 556,1	255 878,7
Stvoreno - ukupno	1 477 865,8	1 411 673,7
od toga komunalni otpad	325 707,5	335 797,6
Obrada otpada u CG i izvoz - ukupno	1 265 155,6	1 174 745,7
od toga obrada komunalnog otpada u CG i izvoz, ukupno	319 371,6	313 155,2
Index obrada/stvoreni otpad	85,6	83,2

Tabela 2. Stvorene količine opasnog i neopasnog otpada

	2021		2022	
	opasni	neopasni	opasni	neopasni
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (A)	8,1	11 913,0	4,9	13 003,8
Prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje i ostale industrije (B, C, D i E)	292 496,3	390 276,7	266 643,1	371 987,2
Građevinarstvo (F)	123,0	427 024,6	44,4	374 985,5
Uslužne djelatnosti (G -U)	11 860,2	100 607,8	27 772,8	101 353,2
Domaćinstva	0,8	243 555,3	0,8	255 878,0
Stvoreno - ukupno	304 488,4	1 173 377,4	294 466,0	1 117 207,7

tona

Tabela 3. Sakupljene i stvorene količine komunalnog otpada

	2021	2022
Komunalni otpad sakupljen od strane javno komunalnih preduzeća	293 294,3	314 612,4
Komunalni otpad sakupljen od strane sakupljača otpada, otpad dovezen na deponije od strane fizičkih lica i direktno izvezen od izvornih proizvođača	15 609,9	6 527,1
Sakupljene količine komunalnog otpada - ukupno	308 904,2	321 139,5
Količine otpada od građana koji nijesu uključeni u sistem javnog odvoza komunalnog otpada	16 803,3	14 658,1
Ukupno	325 707,5	335 797,6

tona

Tabela 4. Komunalni otpad po glavi stanovnika

	2021	2022
Procijenjeni broj stanovnika sredinom godine	619 211	617 213
Broj dana u toku godine	365	365
Ukupno sakupljene količine komunalnog otpada, t	308 904,2	321 139,5
Ukupno sakupljeni komunalni otpad po glavi stanovnika godišnje, kg	498,9	520,3
Ukupno sakupljeni komunalni otpad po glavi stanovnika po danu, u kg	1,4	1,4
Ukupno stvorene količine komunalnog otpada, t	325 707,5	335 797,6
Ukupno stvoreni komunalni otpad po glavi stanovnika godišnje, kg	526,0	544,1
Ukupno stvoreni komunalni otpad po glavi stanovnika po danu, kg	1,4	1,5
Procenat pokrivenosti stanovništva uslugama odvoza komunalnog otpada	87,6	87,7

Tabela 5. Obrađene količine otpada, po postupcima obrade

	2021	2022
Prerada otpada (R1-R11)	114 141,9	152 889,9
od čega recikliranje otpada (R2-R11)	112 537,0	152 094,6
Zbrinjavanje otpada (D1-D7, D10-D12)	1 049 277,4	935 540,5
od čega spaljivanje (D10)	0,4	-
od čega deponovanje na deponijama (D1)	733 132,4	645 715,3
Izvoz otpada	101 736,3	86 315,3
(R) + (D), ukupno	1 163 419,3	1 088 430,4
(R) + (D) + izvoz, ukupno	1 265 155,6	1 174 745,7

tona

Tabela 6. Obrada komunalnog otpada

	2021	2022
Prerada komunalnog otpada (R1-R11)	5 676,0	1 028,3
od čega recikliranje materijala (R2-R11)	5 667,2	1 021,6
Zbrinjavanje komunalnog otpada (D1-D7, D10-D12)	297 365,5	299 021,5
od čega deponovanje na deponijama (D1)	279 970,0	299 021,5
Izvoz	16 330,1	13 105,4
(R) + (D), ukupno	303 041,5	300 049,8
(R) + (D) + izvoz, ukupno	319 371,6	313 155,2

tona

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Podaci o otpadu prikupljaju se kroz sljedeća istraživanja: Istraživanje o komunalnom otpadu, Istraživanje o sakupljanju i obradi otpada i Istraživanje o stvorenom otpadu. Podaci se prikupljaju izvještajnom metodom za Istraživanje o komunalnom otpadu i Istraživanje o sakupljanju i obradi otpada, dok se podaci Istraživanja o stvorenom otpadu prikupljaju se anketnom metodom.

Izvještajne jedinice za istraživanje o komunalnom otpadu su komunalna preduzeća kojima Sekretarijat za lokalnu upravu dodjeljuje dozvolu za obavljanje javne službe sakupljanja i odvoza komunalnog otpada. Za istraživanje o sakupljanju i obradi otpada izvještajne jedinice su preduzeća koja imaju dozvolu za sakupljanje, tretman i izvoz/uvoz otpada od Agencije za zaštitu prirode i životne sredine i preduzeća koja upravljaju deponijama.

Istraživanjem o stvorenom otpadu obuhvaćeni su svi poslovni subjekti sa 10 i više zaposlenih, čija je osnovna djelatnost definisana u sektorima B – Rudarstvo; C - Prerađivačka industrija; D - Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija; E - Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti; A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo; F – Građevinarstvo, G - Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala - grana 45.2 Održavanje i popravka motornih vozila; M - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti - oblast 75 Veterinarske djelatnosti; Q - Zdravstvena i socijalna zaštita - grupe: 86.10 Djelatnost bolnica, 86.21 Opšta medicinska praksa, 86.23 Stomatološka praksa i 86. 90 Ostala zdravstvena zaštita prema Klasifikaciji djelatnosti 2010.

Podaci o stvorenom otpadu obrađeni su uz primjenu statističkih metoda u cilju dobijanja veće pokrivenosti i međunarodne uporedivosti podataka. Podaci o stvorenim količinama otpada u uslužnim djelatnostima dobijaju se kompilacijom podataka iz različitih istraživanja: podataka o stvorenom otpadu u uslužnim djelatnostima (G - Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala - grana 45.2 Održavanje i popravka motornih vozila; M - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti - oblast 75 Veterinarske djelatnosti; Q - Zdravstvena i socijalna zaštita - grupe: 86.10 Djelatnost bolnica, 86.21 Opšta medicinska praksa, 86.23 Stomatološka praksa i 86. 90 Ostala zdravstvena zaštita) podataka o količinama otpada prikupljenih od izvornih proizvođača iz Istraživanja o sakupljanju i obradi otpada i podataka o količinama sakupljenog otpada u proizvodnim i

Otpad je svaka materija ili predmet koju je imalac odbacio, namjerava da odbaci ili je dužan da odbaci u skladu sa zakonom.

Neopasni otpad je otpad koji po sastavu i svojstvima nema neku od karakteristika opasnog otpada.

Opasni otpad je otpad koji sadrži elemente ili jedinjenja koja imaju jedno ili više od sljedećih opasnih svojstava: eksplozivnost, reaktivnost, zapaljivost, nadražljivost, štetnost, toksičnost, infektivnost, kancerogenost, korozivnost, mutagenost, teratogenost, ekotoksičnost, svojstvo nagrizanja i svojstvo otpuštanja otrovnih gasova hemijskom ili biološkom reakcijom i osjetljivost/razdražljivost, kao i otpad iz kojeg, nakon odlaganja, može nastati druga materija koja ima neko od opasnih svojstava.

Komunalni otpad je otpad nastao u domaćinstvima ili prilikom obavljanja djelatnosti koji je po svojstvima sličan otpadu nastalom u domaćinstvima.

Miješani komunalni otpad je otpad iz domaćinstva preostao nakon odvajanja pojedinih frakcija komunalnog otpada za koji je predviđena mogućnost selektivnog sakupljanja uključujući komunalnu otpadnu ambalažu.

Izvorni proizvođač otpada je svako lice čijom aktivnošću nastaje otpad.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Statistika otpada](#)

Pripremila: Jelena APRCOVIĆ

Odsjek: Odsjek statistike životne sredine i šumarstva
contact@monstat.org

Kontakt za medije:
mediji@monstat.org

@monstat_me

MONSTAT - Uprava za statistiku Crne Gore